

Hans Puttenstein: 'Doortje 2370 is het ideaalbeeld van een roodbonte koe'

Doortje de roodbontkoningin

Ze nam deel aan het EK, won de NRM en produceerde 100.000 kilogram melk met ruim vier procent eiwit. Doortje 2370 is een van de bekendste roodbontkoeien in Nederland. Fokker Wim Veneklaas Slots: 'Doortjes kracht is dat ze overal kan wennen.'

tekst **Jorieke van Cappellen** videoimpressie www.veeteelt.nl

In de wei van melkveehouder Hans Puttenstein in Kamperveen springt oud-NRM-kampioene Doortje 2370 meteen in het oog. Druk grazend, met welhaast driftige happen. 'Ze is altijd aan het vreten', vertelt Hans Puttenstein. 'We kennen haar niet anders.'

Als telg uit de succesrijke Doortjestam zag Doortje 2370 in 1997 het levenslicht in de stal van de familie Veneklaas Slots in het Drentse Zeijerveld. Uit deze stam kwam al eerder een NRM-kampioene, namelijk Skywarddochter Doortje 2094, die in 1996 de titel rodbont jong in Utrecht opeiste. Doortje 2370 viel in haar jeugd echter niet echt op, weet Wim Veneklaas Slots. 'Qua exterieur leek ze wel aardig, breed en met een goede uier, maar ze oogde wat dik en haar melkgift hield als vaars niet over. De Doortjes zijn echte laatbloeiers.' De kwaliteit van Doortje kwam voor het eerst naar voren toen ze in 2000 bijna vanuit het niets de vaarzentitel op de fokveeshow in Mariënheem op haar naam schreef. 'En dat terwijl we Doortje in eerste instantie alleen wilden meenemen voor onze bedrijfsgroep.'

Gedroomde successen

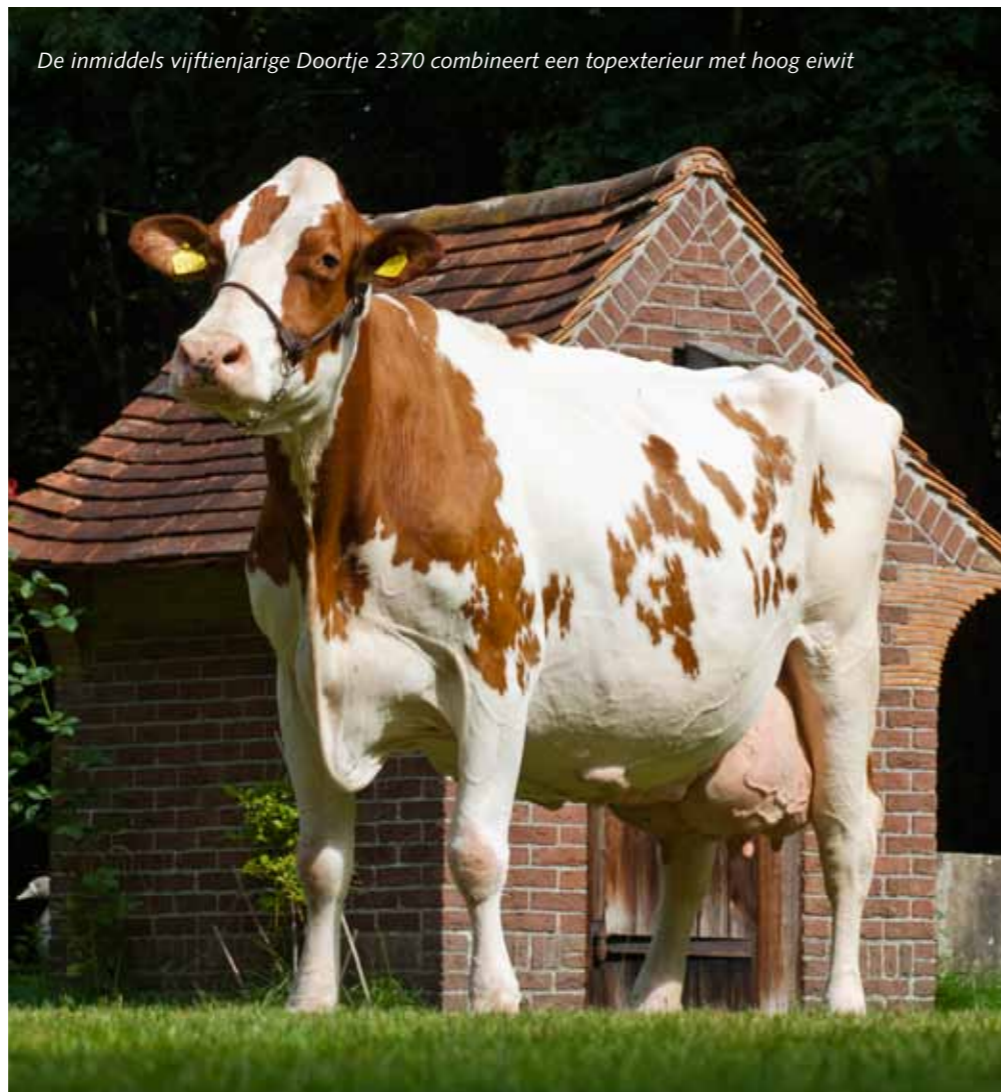
In de jaren die volgden, beleefde de familie Veneklaas Slots gedroomde successen met Doortje, met als een van de hoogtepunten de NRM-titel rodbont oud en het algemeen kampioenschap in 2004. Eerder dat jaar was ze kopkoe van de Nederlandse inzending op het Europees kampioenschap in Brussel. In 2006 werd Doortje op negenjarige leeftijd kampioene oudere koeien op de Oostshow in Zwolle. 'Extra bijzonder was dat ze kampioene werd over rood én zwart', zegt Veneklaas Slots. 'Doortjes kracht is dat ze overal kan wennen. Ze blijft vreten, waar ze ook is.' Toen de familie Veneklaas Slots het bedrijf in 2008 beëindigde, kwam de inmid-

dels bijna elfjarige Doortje via de veiling in gezamenlijk eigendom met melkveehouder Hans Puttenstein. 'Ik volgde de fokkerij van Veneklaas Slots altijd vanaf de zijlijn en ik was fan van Doortje', aldus Puttenstein. 'Voor mij benadert Doortje het ideaalbeeld van een roodbonte koe. Ze is een rodbontkoningin, met een super exterieur en topeiwit. Haar beenwerk en uier zijn subliem. Bovendien imponeren

haar breedte en rib enorm. Een miniem puntje is haar kruis, dat iets plat is.'

Moderne gehalten

Ook op het bedrijf van de familie Puttenstein was Doortje succesvol. Puttenstein: 'Doortje maakte door de verhuizing in korte tijd veel verandering door en kalfde in het voorjaar van 2008 zwaar af. Nota bene van een jerseystier, omdat ze vaker zwaar kalfde. Op de NRM stond ze er echter weer en werd derde.' Dat jaar volgde ook het kampioenschap op de HHH-show. Doortje was in haar leven niet alleen showkoe. Op het bedrijf van de familie Puttenstein bereikte Doortje de status van honderdtonner. Ze produceerde inmiddels bijna 101.000 kg melk met 4,57% vet en maar liefst 4,02% eiwit. Puttenstein: 'Eigenlijk is het een moderne koe qua gehalten.'

De inmiddels vijftienjarige Doortje 2370 combineert een topexterieur met hoog eiwit

Doortje 2370 kalfde in haar leven negen keer en werd gespeeld met Talent, Savard, Lion King en Classic. 'Doortje is het best te paren met wat scherper verervende stieren', vertelt Puttenstein. Zelf heeft hij nog vijf Savardnakomelingen. Van Doortje 2370 is tot nog toe één stier ingezet door KI Kampen, Lion Kingzoon Sudenta Sundance. Puttenstein: 'Door haar relatief lage lijsten in de eerste en tweede lactatie kent Doortje geen hoge inzet en kwam ze nooit direct in beeld als stiermoeder. Maar juist levensproductie en levensduur zijn nu erg actueel. Daar is Doortje een prachtig voorbeeld van.'

Kracht van Doortje

Op vijftienjarige leeftijd ziet de BevNickdochter er nog spijkerhard uit. Ze staat nog gemakkelijk op en loopt gewoon in het koppel.' En daar is Doortje duidelijk de baas. 'Ze is rustig, maar er is geen koe die haar de les moet lezen', omschrijft Puttenstein haar karakter. 'Doortje doet wat ze wil. Als je haar ophaalt in de stal om naar de melkstal te sturen, loopt ze eerst naar de krachtvoerbox. Van die vaste routine wijkt ze niet af. Als ze tochtig is of als ze gekalfd heeft, is ze heel fel. Dan kun je beter uit haar buurt blijven.' De levensloop van Doortje en haar fokfamilie loopt als een rode draad door het leven van de families Veneklaas Slots en Puttenstein. Hans Puttenstein hoopt haar opnieuw drachtig te krijgen. Voor het eerst blijkt dat moeilijk. 'Dit voorjaar kreeg Doortje een zware nierbekkenontsteking. Ze was erg ziek, maar kwam er weer bovenop. Het is zo'n ongelofelijk harde koe', spreekt hij zijn bewondering uit. Veneklaas Slots: 'Hans zei me toen dat hij Doortje wilde opgeven voor Oldebroek. Ik geloofde er niks van, ze was pas nog ziek geweest. Maar in Oldebroek werd ze algemeen kampioene. Dat is de kracht van Doortje, zij herpakt zich steeds weer.' |

Luc-Jan Hornstra, melkveehouder te Oldeholtspade:

'Het is onzin dat er nooit wat mankeert aan kruislingen. Ook een fleckviehkalv is wel eens aan de schijt.' (Bo)

Lammert Fopma, directeur AB Vakwerk:

'Boeren moeten meer samenwerken om de kostprijs te drukken. Waarom draait de kaasfabriek in Workum 24 uur per dag en de eigen melkmachine en trekkers maar een paar uren?' (LC)

Hans Konst, gedeputeerde provincie Friesland:

'Boeren, zet de deuren open, laat zien waar de melk vandaan komt. Boeren zijn veel te bescheiden. De Friese boer mag gezien worden. Doe dat dan ook.' (LC)

Lisette van Zuijlen, melkveehouder te Harmelen:

'Koeien ophalen, dat doe ik graag. Als ik het hek opendoe en fluit komen ze eraan. Die rij koeien op het koepad, daar geniet ik van.' (Bo)

Jan de Groot, voorzitter fokveedag Hoornaar:

'De laatste tien jaar hebben we de beste fokkers van het land hier zitten. Nico Bons en Teus van Dijk zijn geweldige ambassadeurs. Dat is een geluk voor ons.' (NO)

Sytse Gerritsma, melkveehouder te Elahuizen:

'Ons systeem van boeren is traditioneel. Fries-Hollandse

koeien zijn daar vroeger ook voor gefokt, daarom geloven we in dat ras.' (NO)

Marjolijn van Rooijen, melkveehouder te Overschild:

'Ik denk dat wij vrouwen meer tijd voor de kalveropfok nemen. Voor de man is het al snel een sluitpost. Ik begin 's ochtends meteen met de kalveren, terwijl hij eerst nog andere werkzaamheden doet. Ik denk dat wij ook praktischer, netter en zorgzamer zijn.' (Mm)

Louise Fresco, hoogleraar Duurzame ontwikkeling Amsterdam:

'Ik ben de wetenschapper die zegt: er zitten voor- en nadelen aan de koe in de wei.' (Bp)

Han Singels, landschapsfotograaf:

'Koeienfoto's worden snel tuttig. Het moet geen nostalgie worden, ansichtkaarten met zonsopgang. Ik word niet sentimenteel van koeien. Ze horen bij het landschap.' (HP)

Nils den Besten, melkveehouder te Brandwijk:

'Wat goed is voor de koe is altijd het beste voor de boer.' (Bp)

Wouter de Bruin, melkveehouder te Giessenburg:

'We willen fraaie koeien in onze stal die goed functioneren, met een goede melkproductie en een goed eiwitgehalte. We fokken dus niet direct op een "catwalkkoe".' (NO)

Bart Vink, melkveehouder te Ottoland:

'Er worden momenteel te veel proefstieren uit proefstieren in-

gezet. Dat is levensgevaarlijk. De ballon knapt een keer, dat is twintig jaar geleden ook gebeurd.' (NO)

Bas Haring, filosoof:

'Intuïtief zou ik de prijs van een pak melk van tussen de vijf en tien euro logisch vinden. Melk is waanzinnig spul: een perfecte combinatie van vetten, suikers, eiwitten en vocht. Ideaal voedsel. Bovendien kost het waanzinnig veel moeite om melk te produceren: al die koeien in al die stallen en melkwagens die om zes uur 's ochtends rondrijden. En toch kost zo'n pak melk minder dan één euro. Rara hoe kan dat?' (dV)

Roos Schuring, schilderes:

'Als je door het Groene Hart rijdt met zijn koeien en luchten, dan besef je dat dat echt uniek is.' (HP)

Henry Kamphuis, kampioen veebeoordelen studenten 2011:

'In een fokstier die geen goede dochtergroep kan neerzetten, heb ik geen vertrouwen. En als de fokwaarden alleen maar dalen, dan zet ik deze stier op ons bedrijf niet in.' (Hlp)

Wim van Dinther, melkveehouder te Oss:

'Iedereen probeert nu iets met die buitenlandse rassen, waarbij je niet eens weet wat je allemaal in huis haalt. Maar wat zou je toch klooiën als je in Nederland een goed ras hebt als mrij?' (Mm)

Bronnen: Boerderij (Bo), Leeuwarder Courant (LC), Nieuwe Oogst (NO), Melkveemagazine (Mm), Brandpunt (Bp), HP/de Tijd (HP), de Volkskrant (dV), HI plus! (Hlp)